

JUHÁSZ GYULA ELFELEDETT VERSE

Az alábbi Juhász Gyula versre kutatásaim közben bukkantam rá a Budapesti Magyarországi című napilap 1926. január 31-i számában. A vers szépen példázza Juhász Gyula költészetének a huszas években elmélyülő lírai realizmusát annak tartalmi és formai eredményeivel együtt. A vers kezdő strófája, a nyitány mozgással, eleven liúktetéssel indul, de tüstént átadja helyét a nyomába lépő idilli hangulatú képeknek. Ebből a szerkesztési elvből: a mozgással teli sorok és a kemény mozdulatlanságot, nyugalmat hordozó lírai képek kontraszt-hatásából csap föl és értelemhez szóló pontossággal összegeződik a gondolati általánosítás: a társadalom nyomasztó világából menekülő paraszti bizalmatlanság, a befelé forduló hangtalan közöny. Jellemzően Juhász-verssel állunk szemben, költői realizmusának egyik kiemelkedő szépségű megnyilatkozásával. A költemény egyes érzelmi és hangulati rezdülései, eleven lírai képeiből kibomló gondolati elemei önkéntelenül is a Tápai lagzi, Magyar tél, Szakállszárító, Este az Alföldön című és a velük rokonzengésű Juhász-versek táj- és életkép művészetét, népével való érzelmi és gondolati egybeforrottságát idézi emlékezetünkbe. Minden bizonnal ezekkel egyidős.

Az ismert Juhász-köteteket és gyűjteményes kiadásokat stb. átnéztem, de sem más cím alatt, vagy más változatban nyomát sem találtam, ezért is adunk nagyobb nyilvánosságot ennek a versnek.

Magyar János a bakon

*Körötte víg vásári tarkaság van
Sok mutatványos mókázik javában,
Igéret puffog, játépuska durran,
A hinta leng a szédítő azúrban.*

*János nyugodtan és hallgatagon
A vásár szélén gubbaszt a bakon.
Magára húzza jól öreg subáját
S tekintete a távolokba vág át.*

*A földeken jár ballagó esze,
Hol dallam néki növény fű nesze.
Hol csöndes és derűs a végtelenség
És boldogok a békés naplementék.*

*Mert nincs a földön semmi panoráma,
Mely szebb lehetne, mint az ő határa.
Hol verejtéke áldását aratja
S hol fáradt testét egykor visszaadja.*

*János csak vár, csak hallgat a bakon.
Az örök élet ő, a nyugalom.
Egy ezer évnek fénye, árnya arcán
S elnéz könnyel a világ piarcán.*

Közli: BERZY ANDRÁS